

Zespół Szkolno – Przedszkolny Nr 2 w Tomaszowie Mazowieckim

Szkoła Podstawowa nr 12 w Tomaszowie Mazowieckim

Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. z 1997r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o prawach dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r. poz. 1672).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz. U. z 2022 r. poz. 2230).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r. poz. 900).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 165).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 760).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 1449).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 czerwca 2023 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2023r. poz. 1019).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży

niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie

i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1643).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1309).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz. 214)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2018r. poz. 1675).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 3 czerwca 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2020r. poz. 1008).
- Kierunki realizacji polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2025/2026
- Statut Szkoły Podstawowej nr 12 im. Jana Pawła II w Tomaszowie Mazowieckim.
- Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte w Szkole Podstawowej nr 12 im. Jana Pawła II w Tomaszowie Mazowieckim.

I. Wstęp

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej nr 12 w Tomaszowie Mazowieckim opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły w tym warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży. Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość

ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji poprzedniego programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2024/2025
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- wniosków i analiz z pracy zespołów przedmiotowych i klasowych zespołów wychowawczych, innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (np. wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców)

Podstawowym celem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły,
- odpowiedzialność za efekty realizacji programu.

II. Diagnoza procesu wychowawczo – profilaktycznego szkoły.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka przy uwzględnieniu potrzeb rozwojowych uczniów oraz specyfiki środowiska szkoły.

Na diagnozę środowiska szkolnego składają się:

- obserwacja zachowania uczniów na zajęciach dydaktycznych, świetlicowych,
- w czasie przerw oraz podczas wyjść i wycieczek,
- analiza uwag dotyczących niewłaściwego zachowania uczniów znajdujących się w dziennikach lekcyjnych,
- rozmowy z nauczycielami, uczniami, rodzicami, kuratorami zawodowymi i społecznymi,
- wnioski z nadzoru pedagogicznego,
- analiza ankiet ewaluacyjnych skierowanych do uczniów, rodziców i nauczycieli
- wnioski z analizy czynników ryzyka i czynników chroniących
- wnioski zawarte w programie wychowawczo-profilaktycznym w roku szkolnym 2024/2025,
- kierunki polityki oświatowej państwa.

W oparciu o diagnozę i ewaluację pracy szkoły oraz oczekiwań uczniów, nauczycieli i rodziców odnośnie sytuacji problemowych, które należy szczególnie uwzględnić w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym, aby wzmocnić czynniki chroniące i osłabić czynniki ryzyka występowania na jej terenie oraz rozwinąć działania mające na celu wszechstronny rozwój uczniów w roku szkolnym 2025/2026, wyróżniono pozytywne cechy pracy szkoły (czynniki chroniące) tj.

1. Dbłość o bezpieczeństwo uczniów, w tym dobrostan psychiczny uczniów.
2. Tworzenie pozytywnego klimatu szkoły.
3. Podejmowanie działań integrujących zespoły klasowe.
4. Promowanie i organizowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
5. Kształtowanie postaw sprzyjających zdrowiu.
6. Wspieranie w nabywaniu kompetencji społecznych przez uczniów.
7. Kształtowanie hierarchii systemu wartości.
8. Działania sprzyjające kształtowaniu bliskich relacji rówieśniczych.
9. Rozwijanie wolontariatu, realizacja zadań wychowawczych i profilaktycznych.

III. Misja szkoły

Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2 w Tomaszowie Mazowieckim uczy, bawi, wychowuje i opiekuje się dziećmi. Działając mamy na uwadze rozwój osobowości uczniów, wspomaganie wszechstronnego i harmonijnego rozwoju dziecka oraz wspieranie go w procesie nabywania wiedzy, umiejętności, sprawności, postaw i nawyków, które zapewnią mu przygotowanie do racjonalnego i godnego życia oraz kontynuacji nauki na dalszym etapie kształcenia.

Jesteśmy szkołą:

- czystą, bezpieczną i przyjazną dla ucznia,
- twórczą i otwartą na współpracę,
- dysponującą wykwalifikowaną kadrą, systematycznie doskonalącą się i wzbogacającą swój warsztat pracy,
- kształtującą postawy: odpowiedzialności za siebie i innych, tolerancji, szacunku dla symboli i tradycji narodowych, rozwijania zainteresowań i talentów,
- uczącą zasad: humanitaryzmu, sprawiedliwości, samorządności i odpowiedzialności, zdrowego i higienicznego trybu życia bez nałogów, akceptacji siebie, dokonywania właściwych wyborów, stosowania wiedzy w praktycznych działaniach, współpracy w grupie, odpowiedzialności za środowisko naturalne, uczciwości,
- zapewniającą: dobre przygotowanie uczniów do dalszej nauki i warunki do rozwoju indywidualnych uzdolnień i zainteresowań, poczucie bezpieczeństwa, życzliwą atmosferę i indywidualne podejście do każdego ucznia, wspieranie rodziców w wychowywaniu dzieci zgodnie z uniwersalnym systemem wartości.

IV. Sylwetka absolwenta

Dążeniem szkoły jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- ma poczucie własnej godności i wartości,
- odróżnia dobro od zła w oparciu o uniwersalne wartości,
- zna prawa i obowiązki ucznia wynikające ze Statutu Szkoły i Konwencji Praw Dziecka,
- przestrzega zasad ujętych w Statucie Szkoły,
- stara się być odpowiedzialny, obowiązkowy i systematyczny,
- pracuje nad własnym rozwojem, budując swój system wartości,
- zna i stara się przestrzegać zasad kulturalnego zachowania,
- zna i szanuje historię, kulturę i tradycję narodową z jej regionalnym bogactwem,
- potrafi dbać o swoje zdrowie i bezpieczeństwo,
- stara się zrozumieć innych i potrafi z nimi współpracować,
- jest otwarty i taktowny wobec innych ludzi,
- jest wrażliwy na potrzeby i krzywdę innych,
- radzi sobie ze stresem, potrafi kontrolować swoje emocje,
- umie rzetelnie pracować i ma szacunek dla pracy,

- umie dbać o zdrowie fizyczne i psychiczne, jest wolny od uzależnień,
- ma szerokie zainteresowania i pasje poznawcze,
- potrafi wiadomości teoretyczne zastosować w praktyce,
- jest zaradny i dobrze funkcjonuje w społeczeństwie,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- dobrze przygotowany do kolejnego etapu edukacyjnego.

V. Cele ogólne.

A. Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

1. fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
2. psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
3. społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
4. aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

B. Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Obejmuje w szczególności:

1. poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji

psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,

2. rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
3. kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
4. kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
5. prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,

C. Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły. Obejmuje w szczególności:

1. dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
2. udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
3. przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,

4. informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkoły z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

D. Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Obejmuje:

1. wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
2. wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na zachowania ryzykowne,
3. wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

1. realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
2. przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby,

w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,

3. kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
4. doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu, narkotyków i dopalaczy),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- rozpoznawanie niebezpieczeństwa związanego z nadużywaniem Internetu, komputera, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

VI. Struktura oddziaływań wychowawczych.

Dyrektor szkoły:

- wykonuje zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom i nauczycielom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę,
- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspirowanie nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- współpracuje z pielęgniarką szkolną, ewentualnie lekarzem i lekarzem dentystą, sprawującymi profilaktyczną opiekę zdrowotną nad dziećmi,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,

- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego.

Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- uchwała Szkolny Program Wychowawczo–Profilaktyczny w porozumieniu z Radą Rodziców,
- przestrzega opracowanych procedur postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- systematycznie realizuje program Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny, uwzględniając wnioski z jego ewaluacji.

Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów – m.in. zwracają podczas dyżurów szczególną uwagę na miejsca tzw. podwyższonego ryzyka: toalety, schody, szatnie itp., obserwują zachowania uczniów w miejscach publicznych i zwracają uwagę na przejawy agresji, palenia papierosów, spożywania alkoholu czy niszczenia mienia,
- wdrażają do świadomego unikania zagrożeń oraz kształtują umiejętności odmawiania i negocjacji,
- kształtują u uczniów odpowiedzialność, sumienność, umiejętność rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie w trudnych sytuacjach,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,
- uczestniczą w doskonaleniu zawodowym nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych.

Wychowawcy klas:

- diagnozują i monitorują sytuację wychowawczą w klasie,

- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- uczestniczą w przygotowywaniu wniosków do dalszej pracy profilaktyczno – wychowawczej szkoły,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawczego i wykonują zadania zlecone przez lidera zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców - systematycznie informują rodziców o postępach w nauce i zachowaniu ich dzieci,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

Zespół wychowawczy:

- wybiera zagadnienia z programu podlegające ewaluacji w danym roku szkolnym,
- przygotowuje sprawozdanie w zakresie działalności wychowawczo - profilaktycznej szkoły na koniec roku szkolnego w oparciu o analizę wybranych elementów programu i z wykorzystaniem wyników ewaluacji wewnętrznej,
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb szkoły.

Pedagog szkolny/psycholog/pedagog specjalny:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- koordynuje i zapewnia uczniom pomoc psychologiczno-pedagogiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,

- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- organizuje dla rodziców i uczniów spotkania i prelekcje o charakterze profilaktycznym,
- prowadzi zajęcia terapeutyczne z uczniami.

Rodzice:

- uczestniczą w zebraniach i konsultacjach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- biorą udział w integracji zespołu klasowego, planowaniu i przygotowywaniu imprez i uroczystości,
- utrzymują regularny kontakt z wychowawcą klasy, a w razie potrzeby z pedagogiem szkolnym i dyrektorem /zastępcą/ w celu zapobiegania niewłaściwym zachowaniom,
- rodzice uczniów sprawiających szczególne trudności wychowawcze winni kontaktować się ze szkołą w każdym przypadku stwierdzenia naruszenia obowiązujących norm i zasad oraz wspólnie znajdować sposoby rozwiązywania problemów
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów, czuwają nad tym, aby jego dziecko wykazywało właściwą kulturę osobistą oraz sumiennie realizowało obowiązek szkolny,
- rada rodziców uchwała w porozumieniu z radą pedagogiczną Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły.

Samorząd Uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem i opiekunem SU,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Zespołem Wychowawczym i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

VII. Kalendarz stałych uroczystości szkolnych w roku szkolnym 2025/2026

- uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego,
- ślubowanie klas pierwszych,

- porządkowanie miejsc pamięci,
- Dzień Edukacji Narodowej,
- Narodowe Święto Niepodległości,
- mikołajki klasowe,
- wigilie klasowe,
- kolędowanie w domu spokojnej starości,
- bale karnawałowe,
- „Dwunastka zaprasza” – dzień otwarty,
- Święto Patrona Szkoły, Piknik rodzinny,
- szkolne obchody rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja,
- Dzień Sportu,
- Dzień Zdrowia,
- pożegnanie abiturientów,
- zakończenie roku szkolnego.

VIII. Planowane akcje charytatywne w roku szkolnym 2025/2026

- Góra Grosza
- Pola Nadziei
- Okaż serce zwierzakowi
- Współpraca z przedszkolami
- Współpraca z Państwowym Domem Pomocy Społecznej
- Kiermasze świąteczne
- Zbiórka elektrośmieci
- Konkursy o zasięgu powiatowym
- Sprzątanie Świata – Polski

IX. Cele strategiczne w roku szkolnym 2025/2026

1. Bezpieczna i wspierająca szkoła: ograniczenie przemocy rówieśniczej (świat realny/świat wirtualny), wzmocnienie dobrostanu psychicznego.
2. Mądra cyfryzacja: nawyki higieny cyfrowej, krytyczne myślenie informacyjne, odpowiedzialne korzystanie z AI.
3. Zdrowy styl życia: ruch, odżywianie, sen, profilaktyka używek/energetyków.
4. Kompetencje analityczne i sprawczość uczniów: rozwiązywanie problemów, ocenianie kształtujące.
5. Postawy obywatelskie i kultura dialogu: samorządność, wolontariat, prawa dziecka.

6. Świadome wybory edukacyjno-zawodowe: orientacja i doradztwo ze wsparciem rodziców i pracodawców.

KLUCZOWE OBSZARY I DZIAŁANIA

A. Zdrowie psychiczne i relacje

Działania:

- Szkolny Model Wczesnej Interwencji: jasna ścieżka wsparcia (zgłoszenie → kontakt z pedagogiem/psychologiem → plan pomocy → weryfikacja po 4–6 tyg.).
- Program klasowy „Emocje pod kontrolą” (I–VIII): 4–6 godzin rocznie: regulacja emocji, komunikacja bez przemocy, prośenie o pomoc.
- Dzień Zdrowia Psychicznego: warsztaty, konsultacje dla rodziców.
- Dzień Walki z Depresją

B. Profilaktyka przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy

Działania:

- Procedura anti-bullying: definicje, role, ramy czasowe reakcji, sposób gromadzenia dowodów (zrzuty ekranu), kontakt z policją.
- Dzień Bezpiecznego Internetu
- Lekcje o dezinformacji i AI (IV–VIII): jak rozpoznać fejki, jak używać AI etycznie (prywatność, prawa autorskie).

C. Zdrowy styl życia: bezpieczeństwo - ruch–sen–odżywianie–substancje

Działania:

- Światowy Dzień Jabłka – promocja zdrowego żywienia.
- Polityka napojów energetycznych: jasne zasady, edukacja dot. skutków.
- „Bezpieczne ferie/wakacje” - spotkanie z ratownikiem WOPR
- Podchody w ramach programu „Trzymaj formę”
- Program „Kryształowy uśmiech mam, bo o zęby dbam” (klasy I-III)
- Program „Dopalaczom mówię STOP – wybieramy zdrowie” (klasy VII-VIII)
- Program dla szkół „Owoce, warzywa i mleko w szkole” (klasy I-V)
- Zajęcia o bezpieczeństwie w ruchu drogowym (klasy I-III)

D. Kompetencje analityczne i uczenie przez działanie

Działania:

- „Miesiąc łamigłówek”: klasowy escape room logiczny, konkursy klasowe

- Światowy Dzień Tabliczki Mnożenia
- Międzynarodowy Konkurs „Kangur Matematyczny”
- Konkurs matematyczny - „Matematyka Moja Pasja”
- Powiatowy Konkurs Matematyczny - Arbuz do kwadratu
- Dzień Matematyki
- Dzień liczby PI

E. Edukacja obywatelska, prawa dziecka i klimat szkoły

Działania:

- 20 XI – Dzień Praw Dziecka: godzina wychowawcza,
- Dzień Tolerancji /Międzynarodowy Dzień Zapobiegania Przemocy Wobec Dzieci
- Wolontariat „Szkoła dla innych”: (np. „Góra Grosza”, „Pola Nadziei”)
- Dni Samorządności – wybory SU i rzecznika praw ucznia.
- Apele i projekty patriotyczne

F. Higiena cyfrowa i kompetencje informacyjne/AI

Działania:

- „Dzień bez telefonu” – klasowe wyzwanie i refleksja.
- „Dezinformacja i AI – jak nie dać się oszukać w sieci” – godzina wychowawcza.
- „Dzień Bezpiecznego Internetu”

G. Doradztwo edukacyjno-zawodowe

Działania:

- Portfolio kariery (VII–VIII): testy zainteresowań, rozmowy indywidualne, „Mapa szkół”.
- Dni Zawodów: spotkania z rzemiosłem i firmami z regionu;
- Udział w Powiatowych Targach Edukacyjnych i „Dniach Otwartych” (klasy VIII)
- Realizacja Programu Doradztwa Zawodowego (wszyscy nauczyciele)

H. Kultura i język polski

Działania:

- Narodowe czytanie
- Międzynarodowy Miesiąc Bibliotek Szkolnych
- Udział w spektaklach teatralnych i filmowych

Standardy realizacji

- Stałe dyżury pedagoga / psychologa.
- Szybka ścieżka interwencji (karta interwencji, terminy reakcji, współpraca z rodzicami).

- Zespoły PPP: terminy (IX, I, VI), protokoły, aktualizacje WOPFU/IPET.
- Partnerstwa lokalne: PPP, MOPS, Policja, Straż Pożarna, WOPR, Biblioteka Miejska, MCK, Muzeum
- Komunikacja z rodzicami: zebrania (emocje, cyberprzemoc, doradztwo).

Monitorowanie i ewaluacja

Ewaluacja działań podejmowanych w ramach realizacji programu wychowawczo - profilaktycznego będzie prowadzona systematycznie przez wychowawców, nauczycieli, pedagoga szkolnego/specjalnego, psychologa i dyrekcję szkoły. Jej celem jest sprawdzenie, w jakim stopniu zaplanowane działania przyczyniły się do osiągnięcia zakładanych efektów wychowawczych, profilaktycznych i dydaktycznych.

Podsumowanie:

Wnioski z ewaluacji zostaną przedstawione Radzie Pedagogicznej na koniec roku szkolnego 2025/2026 i posłużą do modyfikacji Programu Wychowawczo–Profilaktycznego w kolejnym roku szkolnym.

X. Diagnoza potrzeb, w tym czynników ryzyka i czynników chroniących

Czynniki ryzyka:

1. Izolacja uczniów:

- Ryzyko: Uczniowie, którzy czują się wykluczeni z grupy rówieśniczej, mogą doświadczać poważnych trudności emocjonalnych, takich jak depresja czy niska samoocena. Izolacja może prowadzić do dalszych problemów społecznych i edukacyjnych.
- Rekomendacje: Wprowadzenie działań integracyjnych i regularne monitorowanie relacji w klasach, szczególnie w kontekście uczniów, którzy zgłaszają problemy z rówieśnikami.

2. Stres związany z nauką i trudności emocjonalne:

- Ryzyko: Uczniowie doświadczający częstego stresu mogą mieć trudności z koncentracją i osiąganiem sukcesów edukacyjnych. Długotrwały stres może prowadzić do problemów zdrowotnych i spadku motywacji.
- Rekomendacje: Wprowadzenie technik radzenia sobie ze stresem, a także wsparcie psychologiczne dla uczniów, którzy regularnie zgłaszają trudności związane z nauką.

3. Niska motywacja uczniów:

- Ryzyko: Brak motywacji do nauki i niskie zaangażowanie w życie szkolne mogą prowadzić do spadku wyników edukacyjnych i trudności w adaptacji społecznej.
- Rekomendacje: Indywidualne plany motywacyjne oraz dostosowanie oferty zajęć pozalekcyjnych do zainteresowań uczniów.

4. Brak regularnej komunikacji z rodzicami:

- Ryzyko: Sporadyczna i nieskuteczna komunikacja z rodzicami może prowadzić do braku wsparcia ze strony domu, co negatywnie wpływa na postępy uczniów.
- Rekomendacje: Regularne spotkania z rodzicami oraz wykorzystywanie systemu elektronicznej komunikacji, aby rodzice mieli stały wgląd w postępy swoich dzieci.

Czynniki chroniące:

1. Dobre relacje rówieśnicze:

- Ochrona: Pozytywne relacje rówieśnicze w klasach i sporadyczne konflikty sugerują, że uczniowie mają wsparcie w grupie, co pozytywnie wpływa na ich samopoczucie i rozwój emocjonalny.
- Rekomendacje: Wspieranie tych relacji poprzez działania integracyjne i warsztaty, które pomagają uczniom budować pozytywne więzi.

2. Zaangażowanie nauczycieli:

- Ochrona: Nauczyciele wykazują zaangażowanie w życie uczniów, co stanowi ważny czynnik chroniący przed problemami emocjonalnymi i edukacyjnymi.
- Rekomendacje: Utrzymanie i rozwijanie pozytywnych relacji nauczyciel-uczeń, a także regularne szkolenia dla nauczycieli w zakresie wsparcia emocjonalnego.

3. Wsparcie ze strony rodziców:

- Ochrona: Zaangażowanie rodziców w edukację i rozwój dzieci, jak wykazano w ankietach, to istotny czynnik chroniący. Rodzice czują się odpowiedzialni za edukację dzieci i chcą mieć większy wpływ na ich postępy.
- Rekomendacje: Zacieśnianie współpracy z rodzicami poprzez częstsze kontakty i wsparcie w zakresie domowej edukacji.

4. Wsparcie emocjonalne i psychologiczne w szkole:

- Ochrona: Szkoła oferuje wsparcie emocjonalne i psychologiczne, co pomaga uczniom radzić sobie z trudnościami i stresem.
- Rekomendacje: Propagowanie wśród uczniów dostępności pomocy psychologicznej i rozwinięcie programów wsparcia emocjonalnego, takich jak grupy wsparcia i zajęcia z radzenia sobie ze stresem.

XI. Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny został uchwalony przez:

Radę Rodziców Szkoły Podstawowej nr 12 im. Jana Pawła II w Tomaszowie Mazowieckim w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły Podstawowej nr 12 im. Jana Pawła II w Tomaszowie Mazowieckim w dniu 25.09.2025 r.